



Агитатордын БЛОКНОДЫ

1985



ЯНВАРЬ



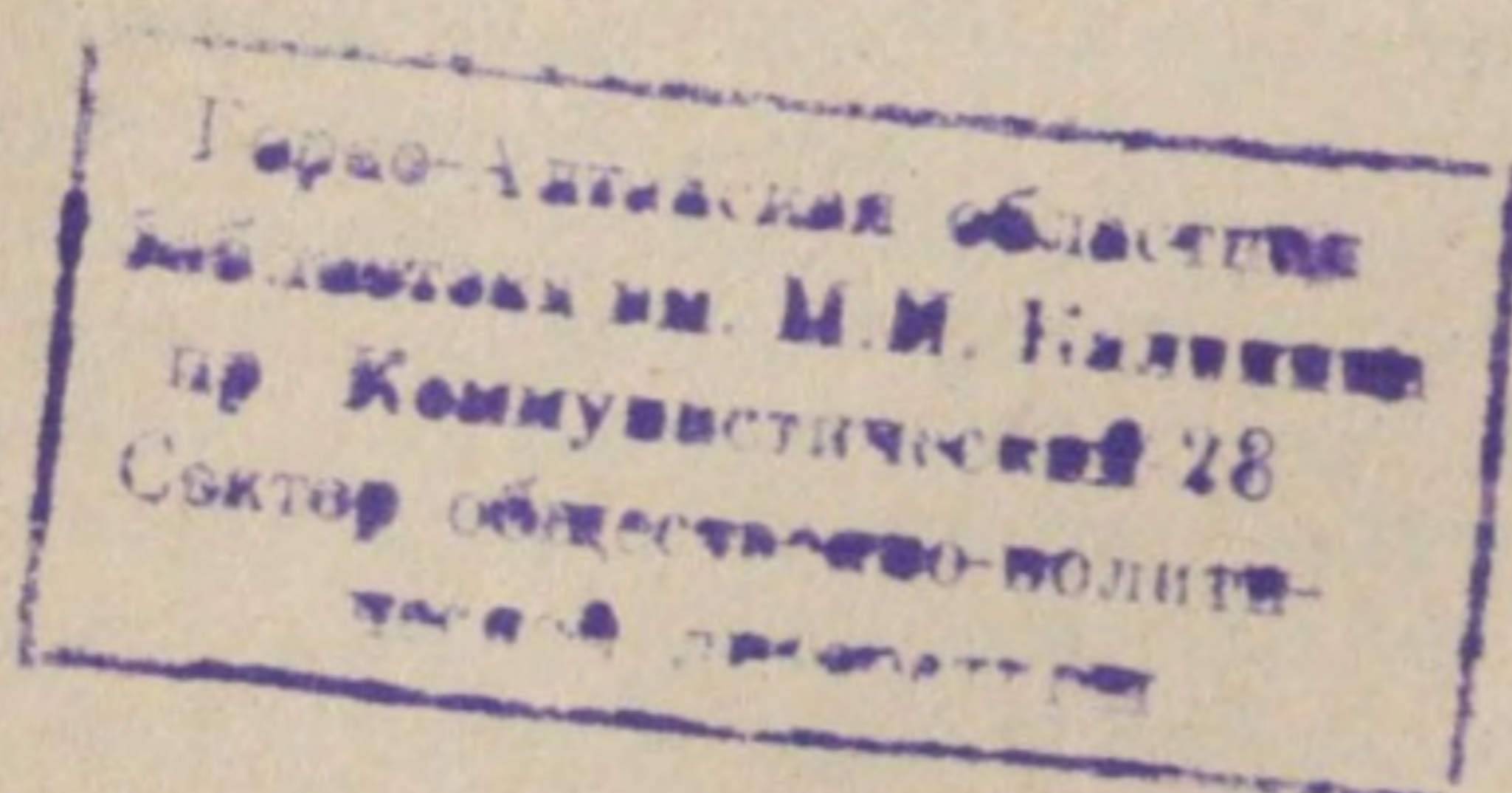
1 №

БАСТЫРА ОРООНДОРДЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, БИРИККИЛЕГЕР!

АГИТАТОРДЫҢ БЛОКНОДЫ

КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын
пропаганда ла агитация бөлүги

1985 j.
Январь
1 №



АЛТАЙДЫҢ БИЧИКТЕР ЧЫГАРАР
ИЗДАТЕЛЬСТВОЗЫНЫҢ ТУУЛУ АЛТАЙДАГЫ БӨЛҮГИ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.

ВЫБОРЛОРГО УТКЫЙ

1985 жылда 24 февральда РСФСР-дин Верховный Советине, анайда ок краевой, областной, городской, районный, поселковый ла журт Советтерге выборлор өдөр. Бу жаан учурлу ишке белтенери он биринчи бешжылдыктын калганчы жылынын ла бастыра бешжылдыктын пландарын бүдүрери ле ажыра бүдүрери, 1941—1945 ж. Ада-Төрөл учун Улу жууда совет албаты женинин 40-чи жылдыгын иште жаңы жаан једимдерле уткыыры учун социалистический мөрөй элбеген айалгада өдүп јат. Бешжылгы выборлордын аңылузы неде дезе, олор В. И. Ленин чыккан күнинин 115-чи жылдыгын темдектеер алдында, совет улус, коммунисттер партиязы КПСС-тин XXVII съездин јозокту уткыырга турган өйдө өдөр.

Албатынын депутаттарын тудатан выборлор бистин ороондо социалистический демократиянын жаан байрамы болуп өдөт. Выборлорго уткый, азыйдан бери јанжыкканы аайынча, совет улустын иштеги ле общественный керектерде эрчими тыңыйт, бистин обществодо бастыра политический жүрүм јаранат, партийный ла государственный организациялардын, ишкүчиле јаткандардын ижинин кеми бийиктейт.

Выборлор алдында избирательный кампанияларды өткүрери јанынан бистин областьта байлык ченемел жуулган. Бу иш једимдү болоры выборлор алдында бастыра ишти чоком төзөп, чике башкарып өткүргенинен, јартамал-политический иш албаты-калык бүгүн бүдүрип турган задачаларла колбулу болгонынан камаанду. Бастыра бу сурактар бүгүнгү күнде парторганизациялардын төс ајарузында. Олор өткүретен иштердин чоком пландарын тургузып алдылар. Избирательный округтардын комиссиялары иштеп көндүгө берди. Олор выборлор өткүретен бастыра технический сурактарды бүдүрер учурлу. Депутатка көстөлгөн кандидаттар бойлорынын округтары сайын избирательдерле тушташкылайт.

Выборлор алдында ишкүчиле јаткандардын алдында идеологический, јартамал-политический иш јангыдан тыңып јат. Олорды өткүретен төс јерлер — агитпункттар болуп јадылар. Бистин областьта жаантайын иштеп турган агитпункттардын тоозы — 155. Ого үзеери выборлор өдүп турган өйдө удурумга иштейтен көп агитпункттар ачылды. Агитпункттардын бүгүнгү күндеги задачы — депутатка кандидаттарла туштажулар өткүрери, избирательдердин жүрүмин ле иштеген ижин јартап айдып берери.

Агитпункттар эн јакшы тураларда иштеп јадылар. Парт-организациялар оморды кееркеде јазайла, выборлорго керектү литературала јеткилдедилер. Туранын тыштында кызыл бөс-кө «Агитпункт» деп бичиген, онын алдына иштейтен өйи ай-дылган. Туранын ичинде «Агитатордын толыгы». Анда агита-торлорго, анайда ок избирательдерге керектү литература: РСФСР-дин ле СССР-дин Конституциялары, выборлор өткүре-тен ээжилер, өскө дө материалдар. Агитпунктта газеттер ле журналдар, радио ло телевизор, ойнойтон шатралар, шахмат, домино, биллиард болор учурлу. Иле јерде Государствонин гербы ла гимни болзын.

Клубтарда, Культуранын тураларында, библиотекаларда избирательдердин толыктары јазалган. Депутатка кандидат-тардын биографияларлу плакаттар ла листовкалар улус јуулар өскө дө јерлерде болор учурлу.

Је көргүзүлү агитация канча да кире кееркеде јазалза, ол агитатордын, политинформатордын, лектордын ла доклад-чиктин тирү сөзин солыыр аргазы јок. Партийный организация-лар, омордын агитколлективтери чокым темалар аайынча лек-циялар кычырарын, докладтар эдерин, куучын өткүрерин план аайынча төзөөри керектү. Ол ажыра социалистический демо-кратия буржуазный демократиянын неле артыкту болгонын, социализмдеги јүрүмди, Советтер ороонынын једимдерин куу-чындаар керек.

Бу күндерде анчада ла агитаторлордын ижинин учуры сү-реен јаан. Областьтын агитколлективтери бүгүнги күнде үч мунга шыдар агитаторды бириктирип јадылар. Выборлор болор алдында он өрөкөлөрдө, ас улусту јурттарда, мал өскүрген фермаларда, малчылардын кышкы турлуларында омордын ижи анчада ла көп. Керектү болгон учуралда партийный орга-низациялар агитколлективтерге коммунисттерден ле партийный эмес активисттерден үзеери улус ийер аргалу.

Агитколлективтерге культпросветучреждениелердин ишчиле-ри јаан болуш эдер учурлу. Омордо пропаганданы ла агитация-ны јаан једимдү өткүретен јакшы эп-сүме көп табылар. Омор — озочылдарды уткыыры, јуунын, партиянын, комсомолдын, иштин ветерандарыла туштажулар өткүрери, оос журналдар, кычыраачылардын конференциялары ла өскөлөри де социализм-де јүрүм капитал бийлеген ороондордо јүрүмнен чик јок артык болгонын айдып берер, бистин ороондо башкару албаты-јоннын колында болгонын көргүзер, депутатка кандидатты избиратель-дерле таныштырар арга берип јат. Ого үзеери бастыра бу иш-

тин кийинде, жуундардын ла туштажулардын учында художественный самодетельностьтын концертин тургусса сүреен жакшы болор.

Выборлорго белетенгени ол ок өйдө Советтердин, олардын исполнительный комитеттеринин эткен ижинин көрүзи болуп өдүп жат. Бу өйдө исполкомдор, олардын бөлүктери, депутаттар отчет эткени жаан тузалу. Андый отчеттор Туулу Алтайдын ончо жерлеринде өдүп туру. Ол отчеттордо мынын алдындагы выборлордын кийинде эткен иштердин једимдерин көрөр, једикпестерди түрген јоголторын темдектеер аргалу.

Отчеттор ло туштажулар хозяйственный ла культурный строительстводо турган задачаларды бүдүрер ууламјылу өдөри керектү. Бүгүңги күнде турган задача: общественный малды жакшы кыштадып чыгарары, жаскы кыра ижине ончо јанынан быжулап белетенери.

Бастыра јартамал-политический ле төзөмөл ишти КПСС-тин XXVI съездинин, партиянын Төс Комитединин Пленумдарынын јөптөринде нөкөр Константин Устинович Черненко-нын куучындарында айдылган түп-шүүлтелерди жүрүмде бүдүрерине ууланар учурлу. Кажы ла ишчинин алдында тургузылган задача: јылына чеберлеп алганыла үзеери эки күн иштеер, иштин арбынын пландалганына үзеери бир процентке бийиктедер, продукция эдерине чыгымдарды јарым процентке јабыздар; соғдогондорды — озочылдарга тендештирер, озочылдар једимдерине болорзынбай, ичкери јангы жаан једимдерге амадаар учурлу.

1985 ЖЫЛГА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ МОЛЖУЛАР АЛАРЫ ЖАНЫНАН КЕЗИК Ш У У Л Т Е Л Е Р

1. Бойында бар үзеери аргаларды табып тузаланганы ажыра бийиктедилген социалистический молжулар алар. Иште жаңы эп-сүмени, озочылдардын ченемелин тузаланганы, иштенер өйди жылыитарын аstatканы, продукциянын чыңдыйын жарандырганы, сырьены ла материалдарды кымакайлап чеберлегени ажыра иштин арбынын пландалганына үзеери бир процентке бийиктедер, продукцияны эдип чыгарарына чыгымдарды жарым процентке жабызадар.

2. Ада-Төрөл учун Улу жууда совет албатынын жөнүзинин 40-чи жылдыгына учурлай жарымжылдык, жылдын ла бешжылдык пландарды өйинен озо бүдүрери жаанынан чокым молжулар алар. 1941—1945 жылдарда Ада-Төрөл учун Улу жууда корогон жерлештерди эске алынып, бир күн эмезе бир недеде иштеген учурлаар.

3. Ороондо стахановский иш башталганынын 50-чи жылдыгына (1985 ж. август) молжулар алар.

4. Электроэнергияны, сырьены, материалдарды, одырап ла күйдүрер немелерди (дизтопливоны, бензинди) кымакайлайла, эки күннен ас эмес иштеер.

5. Кажы ла ишчи ле коллектив (бригада, звено, ферма, цех) социалистический молжу аларда, анайда ок оlorдын мөрөйинин итoгторын көргөндө сондогондорды озочылдарга тендештирерине аңылу ајару эдер.

РСФСР-ДИН ВЕРХОВНЫЙ СОВЕДИНЕ ЛЕ АЛБАТЫНЫН ДЕПУТАТТАРЫНЫН ЖЕРБОЙЫНДАГЫ СОВЕТТЕРИНЕ ВЫБОРЛОРГО

АГИТПУНКТТАРДЫ ЈАЗААРЫ

I. Туранын тыштында (иле жерде):

— «Агитпункт» деп бичиир (кызыл бөскө);

- СССР-дин ле РСФСР-дин государственный мааныларын кондырар (туранын үстинде);
- выборлор өдөтөн күн керегинде кычыру;
- агитпункт иштейтен өй;
- агитпунктта өдөтөн иштер.

II. Агитатордын толыгы (туранын ичинде);

- агитаторлордын списогы, иштейтен участокторы;
- агитаторлор агитпунктта дежурить эдетен график;
- агитпункттын, агитколлективтин ижинин планы;
- агитатор өткүргөн иштерди бичийтен журнал;
- избирательдердин сурактарын, шүүлтелерин, комыдалын бичийтен тетрадь;
- агитпунктта недеде, айда өдөтөн иштер.

III. Агитпунктта выборлорго учурлалган кычырулар, плакаттар.

1. Гимннин сөстөри, СССР-дин маанызы ла герби керегинде ээжи.
2. РСФСР-дин Верховный Советине депутаттын ла јербойындагы Советтерге депутаттын кандидаттарынын кыска биографияларынын плакаттары (орус ла алтай тилле).
3. СССР-дин ле РСФСР-дин Конституциялары.
4. Горно-Алтайский автономный область керегинде закон.
5. РСФСР-дин Верховный Советине ле јербойындагы Советтерге выборлор керегинде Закон.

— Партиянын ла башкарунын јаан учурлу јөптөри: КПСС-тин XXVI съездинин материалдары; КПСС-тин Төс Комитединин июнь айдагы (1983 ј.), апрель ле октябрь айлардагы (1984 ј.) Пленумдарынын јөптөри; СССР-дин Аш-курсактын программазы. К. У. Черненконын докладтары ла куучындары.

6. «Съездтен съездке», «Совет избирательный система» ла өскө дө темаларла јуулган литература, материалдар, чүмдеп јазаган стендтер.

IV. Агитаторлорго ло избирательдерге болушту материалдар:

- районнын (коллективтин) 1985 јылга планы;
- 1984 јылдагы иштин једимдери, озочылдар ла олордын көргүзүлери;
- социалистический мөрөйдин көргүзүлери;
- выбордын күнине ле 1985 јылга коллектив ле кажы ла ишчи бойына алган социалистический молјулар.

V. Газеттер, журналдар, домино, шатра, шахмат, биллиард, радиодинамик, радиоприемник, телевизор В. И. Лениннин, КПСС-тин Төс Комитединин Политбюрозынын члендеринин портреттери.

АГИТАТОРЛОРДЫҢ ИЖИН БАШКАРАРЫ

Совет кижиге кажы ла күн сайын газеттерден ле журналдардан, радиодон ла телевидениеден, нөкөрлөринен жүзүн-башка солун немелер угуп, билип алат. Олор ончозы керектү. Же андый да болзо, көп улус иштү бололо, газеттерди үзүк жок кычырар, радио ло телевидение ажыра калганчы солундарла бойынын ойинде таныжар арга жок болуп турат.

Кезик улус айландыра жүрүмде болуп турган керектер аайынча көп жетирүлөрдү угуп, аайлап болбой, жаан учурлу политический керектерге аяру этпейдилер. Көп учуралда кижиге уккан керектерин чике ондоорго, жаңы жетирүлөрдү партиянын политиказы аайынча теренжиде билип аларга болужары керектү.

Шак мында агитатордын ижи башталат. Агитатор кижиге улуска партиянын политиказын ла жөптөрүн жартап айдып берип жат. Жербойындагы жүрүмде, ороондо ло телекейде болуп турган керектерди куучындайт. Онын эл-жон ортодо, өткүрүм турган ижи бүгүнгү күнде анчада ла жаан учурлу.

Бистинг коллективте жүзүн-башка ууламжыларла жетеннен ажыра агитатор бар. Олор — мастерлер, бригадирлер ле өскө дө башкараачы иштеги коммунисттер ле комсомолдор. Агитаторлор производство башкараачы ижин таскамал ла жартамал иш өткүрери ле колбоштырып жадылар.

Партбюро агитатор болотон улус элден озо бичикчи коммунисттер эмезе партийный эмес активисттер, бойынын эрчимдү ижиле, жакшы кылык-жаңыла коллективте тоомжылу, өдүмдү сөстөриле, бойынын жозогыла дисциплина тын болорына жөмөлтө эдип турган улус болзын деп кичеенет.

Социалистический мөрөйдиге итогторын жарлап таркадатан агитаторлорды жөптөгөнесте, бис ол кижиге предприятиенин ижин билерин аяруга алып жадыс. Олорго партбюро бригаданын, цехтин, участоктын, бастыра фабриканын ижи керегинде, пландар ла молжулар бүдүп турганы, мөрөйдиге итогторы, продукциянын чыңдыйы, иштин дисциплиназы керегинде жартап айдып берзин деп жакару берип жат. Олор ок коллективте

телекейлик сурактар аайынча куучын өткүрип, ишмекчилерди партиянын ла башкарунын жөптөриле таныштырып турулар.

Бригадаларда көп нургуны жашөскүрим иштеп турган учун совет ле гран ары жанындагы музыканын коллективтери керегинде, капитал бийлеген ороондордо жашөскүрим иш жок шыра-лап жүргени керегинде куучын өдүп турат. Өскө ороондордын кинофильмдерин көрөлө, шүүшкилейт. Атеистический сурактар аайынча иш өдүп жат.

Кажы ла цехте аңылу агитаторлор «Көктөнөөчинин толыгын» чүмдеп жазагылайт. «Толыкта» бригадалардын социалистический молжулары, оморды бүдүрип турганы, кажы ла күн сайын канча кире продукция эдилгени, бригаданын кажы ла члени норманы канайда бүдүрип турганы, бүгүн кем сондогону, кем озологону көргүзилет. Ого үзеери «толыкта» жуучыл листоктор илилет. Улай ла стенгазет чыгып жат.

Жашөскүримнин ортодо иштейтен агитаторлорды бис анча-да ла кичееп талдайдыс. Ненин учун дезе омор наставник-агитаторлор бололо, жиит ишчилерге бойынын профессиязына иштеп темигерге болужар, оморды политический үредер, жакшы кылык-жанга тазыктырар учурлу. Андый жакылтаны бисте иштеп тазыккан, жүрүмде байлык ченемелдү ишмекчилер бүдүрип жадылар.

Агитационный иш өдүп турганы керегинде суракты жаантайын идеологический планеркаларда, партийный бюронын жуундарында шүүжип жадыс. Анайда эдип турганы жангыс ла отчет эдип турган агитаторлорго эмес, же анайда ок жартамал-политический ле таскамал иште турушкан өскө дө идеологический активисттерге жакшы үредү болуп жат.

Бистин парторганизациябыстын агитаторлары партиянын горкомы өткүрип турган семинарларда ла научно-практический конференцияларда туружып, анда өскө коллективтердин ижиле таныжып жадылар. Эмди бистин агитколлектив РСФСР-дин Верховный Советине ле жербойындагы Советтерге выборлор өткүрерине белетенер жаан иш баштады.

Е. М. КАЗАНЦЕВА,

Горно-Алтайскта кийим көктөөр
фабрикада партбюронын качызынын
заместители, агитколлективтин
башкараачызы

УРЕДУГЕ БЕЛЕТЕНЕРИ

Эмдиги өйдө партиянын теориясын ла политикасын совет улустын элбек калыгы үренет. Миллиондор тоолу улус марксизм-ленинизмнин системазында бойынын политический билгирин бийиктедип жадылар.

Кажы ла кижии бойынын политический билгирин бийиктеткедий аргалар көп: лекциялар, теоретический конференциялар, семинарлар, собеседованиялар, консультациялар, радио ло телевидение ажыра общественно-политический берилтелер. Ол ок өйдө улус бойынын билгирин бийиктедетен төс арга — алдынан бойы үренетени.

Политический ле экономический системазында үренген кижии книгеле иштеерине, жүзүн-башка литератураны билгир тузаланарына темилип жат.

Книгелерди үредүде чокым амадулу тузаланар керек. Пропагандист литератураны талдап билер кижии бололо, үренип турган сурак аайынча кандый литература керектүзин угаачыларга айдып берер учурлу.

Пропагандист бойы, анайда ок угаачылар үренип турган тема аайынча керектү литератураны талдап алала, теманын сурактары аайынча кычырып, билип алып жадылар.

Литературала канайда таныжар? Элден озо онын титульный листин кычырар. Книгеде не керегинде айдылганы анда жарталганы учурап жат. Темдектезе, В. И. Лениннин «Что делать?» («Нени эдер?») деп ижинин титульный листте книгенин адынын алдында «Бистин тартыжубыстын жаан учурлу сурактары» деп айдылган. «Материализм ле эмпириокритицизм» деп книге — «бир реакционный философия керегинде критический шүүлтелер» деп жарталган.

Титульный листин кийини жанында книгеде кыскарта айдылган аннотацияла таныжар керек.

Онон книгенин бажалыктарыла таныжала, кажызында үренип турган тема аайынча айдылганын табала, оны кычырар. Жаан эмес брошюра болзо, оны бастыразын кычырар, көп бөлүктөрлү, бажалыктарлу жаан произведение болзо, темага керектү бажалыкты кычырар.

Кезикте книгениң кире сөзин ле учындагы түп-шүүлтени кычырып алганы тузалу.

Кычырганы аайынча кыска конспект бичип алганы эмезе билгенин пландаганы јакшы. Анайда марксизм-ленинизмниң классиктерининг произведениелерин үренерде кыйалта јок эдер керек. Ол планы ла конспекти куучын айдарда, доклад эдерде, лекция кычырарда тузаланар.

Кезик улус текши үредүзи јеткил де болзо, куучын айдып, доклад эдип темикпеген болуп јадылар. Олорго кычырган литератураны конспектеп ле билип алганын пландап алганы анчада ла керектү. Пандабай кычырарга јарабас, ненинг учун дезе баштапкы катап кычырарда көп сурактарга ајару эдилбей артар. Келишкен учуралда ол книгени алганда чоком сурак аайынча кжы јерин катап кычырарын планнан табып алар.

Политический эмезе экономический үредүде үренип турган кезик улус производдогы коллективтеги иш аайынча терен шүүлтелү куучын айдып билер. Је политүредүде эмезе экономический школдо үренип турган сурактар аайынча билип алганын айдып болбой, манзаарып, алаатый берип јадылар. Кычырганын конспектеп, пландап алза, тургузылган суракты ончо јанынан јартап айдып берер.

Конспект — произведениеде айдылганын, онын учурын кыскарта бичип алганы болуп јат.

Тургузылган сурак аайынча жүзүн-башка бичиктерден, статьялардан, документтерден материал алганда, оларды аңылу карточкаларга бичиирге јараар. Мында керектү материалдар јууганыла коштой, оларды аңылап јат. Карточкаларда бичиген материалдарды келишкени аайынча башка-башка сурактарга тузаланар аргалу.

Кычырган произведениени конспектейтени, пландайтаны, јаан учурлу түп-шүүлтелерди карточкаларга бичип алатаны, өскөзи де книгеле иштейтен эп-аргалар болуп јат.

Политический үредүде пропагандисттерге сүреен көп кычырарга келижет. Үредүге белетенерде олар марксизм-ленинизмниң классиктерининг иштерин, партийный ла государственный документтерди, газеттерде ле журналдарда јарлалган статьяларды, жүзүн-башка книгелерди ле брошюраларды, тоолорлу справочниктерди, слөварьларды, энциклопедияларды кычырып јадылар. Канча ла кире көп лө жүзүн-башка материалдар јуулза, үренип турган сурак анча ок кире јакшы јарталар. Кычырыш там ла элбеп турар учурлу. Ненинг учун дезе общество-

нын политический ле экономический өзүми жаантайын жаңы сурактар ла задачалар тургузып јат.

Көп улустын бойында библиотека байлык та болзо, је үредүге керектү материалдарды јеткил берип болбос. Онын учун эл-јон текши тузаланар библиотекалар — партийный ла экономический үредүде — быжу болушчы.

Библиотекалар кычыраачыларга, пропагандисттерге болушту көп иш өткүрип јадылар. Андый да болзо, кажы ла кычыраачы библиотеканын каталогторыла керектү бичикти табып алатан өскө дө аргаларды тузаланып билер учурлу.

Бистин городто партийный, экономический ле комсомольский үредүнин системазында үренип турган улус ла пропагандисттер библиотекаларда бар книгелерди, үредүге болушту материалдарды элбеде тузаланып турулар. Областной библиотека ла политүредүнин Туразынын библиотеказы областьтын ла городтын пропагандисттериле семинарлар өткүрип, анда справочный литературала (энциклопедияларла, словарьларла, справочниктерле) канайда иштейтенин, марксизм-ленинизмнин классиктеринин произведениелерин, КПСС-тин ле Совет башкарунын документтерин, партиянын ла государствонын башчы ишчилеринин иштерин канайда кычырып үренетенин, каталогторды ла картотекаларды тузаланатанын јартап айдып берип јадылар.

Пропагандисттердин семинарларында библиотекалардын ишчилери книгелерле канайда иштейтенин, жаңы книгелер керегинде куучындап бергилейт.

В. ГЕРКНЕР,

М. И. Калининнин адыла адалган областной
библиотеканын библиотекари

УЛУС ЈУРТАГАН ЈЕРЛЕРДЕ ИШТЕЕРИ

(Майма райондо агитаторлордын ижинин ченемели)

Районнын ишкүчиле жаткандарын КПСС-тин XXVI съездинин жөптөрүн жүрүмдө бүдүрерине көдүрер иште 46 агитколлективке бириккен 320 агитатор, 130 политинформатор, 40 докладчик туружып жат. Олордын ортодо башкараачы партийный ла совет ишчилер, хозяйстволордын башчылары, албаты-үредүзинин ле культуранын ишчилери, производствонун озочылдары.

КПСС-тин райкомы өскө иштерле коштой улус журтаган јерлерге јартамал-политический иш өткүрерине јаан ајару эдип туру. Бу иш коллективтерде таскамал ла јартамал иштин текши планы аайынча өдөт.

Улус журтаган јерлерде политический ишти андагы эл-јоннын бастыра калыгына: иштеп турган улуска, пенсионерлерге, айыл-ээзи үй улуска, јашөскүримге јартамал ишле једер амадула өткүрип јадылар. Бу иште улус журтаган јер кайда болгонин, олоодо радио ло телевидение, газеттер ле журналдар бары-јогын ајаруга алып јат.

Андый јерлерде улустын ортодо јартамал-политический иш өткүрип турган агитаторлор КПСС-тин ле Совет башкарунын тышјанындагы ла ичбойындагы политиказын јартап, ороондо, областъта ла райондо жүрүмдө болуп турган керектерди јартагылайт.

Улусты соныркаткан бастыра сурактарды јартап береле, агитаторлор улустын керексигенин, шүүлтелерин, комыдалдарын угадылар.

Манжероктогы јурт Советтин агитаторлоры улустын ортодо јартамал ишти јилбилү өткүретен јангы эп-сүме табарга кичеешип јадылар. Олор художественный самодеятельностьтын концерттеринде турушкылайт, јурттын јаны ару-чек болорынын көрү-конкурстарын өткүргилейт. Мында чечектердин байрамын, чүмдемел искусствонун, быжырган аш-курсактын выставкаларын өткүрери јанжыды.

Манжерокто јартамал-политический иш комплексный план аайынча, предприятиялердин, библиотеكانын ижиле колбулу өдөт. Бастыра ишти јурт Советтеги парторганизациянын качызы, Культуранын туразынын директоры Нина Георгиевна Капустина башкарат. Агитпункттын заведующийи — библио-

текарь Татьяна Ивановна Бочкарева. Журттагы улус иштин озочылдарына учурлалган тематический энгирлерге, жииттерди черүге үйдешкен, жажы жеткен ишчилер пенсияга амырап барарына учурлалган иштерге јилбиркеп јуулгылайт.

Тематический энгирлер көп нургунында бистин орооннын жүрүминде исторический күндерге, анайда ок предприятиенин ижинде јаан керектерге учурлалат.

Тематический энгирлердин бирүзи Манжероктогы мебель эдер фабриканын 50-чи жылдыгына учурлаларда, ого улус, ол тоодо ветерандар јуулала, предприятие јуунын алдында, јуу тужында ла онын кийнинде иштегенин куучындап бердилер. Андый иш Манжерокто көп улусту ла јилбилү өдүп туру. Олорды өскүреринде школдын үредүчилери, культуранын, садунын ишчилери туружып јадылар. Анайда ок эл-јоннын биригүлери: үй улустын соведи, оромдордын комитеттери, ветерандардын соведи туружып јадылар.

Оромдордын байрамдарын өткүреринде јурт улус эрчимдү туружат. Андый байрамдар иштин озочылдары, жүрүмнин јаан јолын өткөн улус јуртаган јерлерде өдүп јат. Байрамда ол кижинин жүрүмин, эткен керектерин агитаторлор куучындагылайт, билезине быйанду письмо берилет, сүүген кожондорын кожондоп, үлгерлер кычыргылайт.

Андай байрам ажыра јиит үйени ветераннын жүрүми, ат-нелү керектери ажыра совет патриотизмге, ишке коммунистический күүн-тапту, јакшы кылык-јанду болорына тазыктырып јат.

Манжерокто «Айыл ээзи үй кижинин клубы» ачылган. Анда јиит келиндер көктөнөргө, аш-курсак белетеерине, айыл ичинде иш эдерине үренип јадылар.

Журттагы улус бойынын хозяйствозында артыкташкан јурт-хозпродукцияны: сүтти, этти, јымыртканы, маала ажын, картошконы, өскөлөрин де потребкооперацияга эмезе государствого табыштылары база агитаторлордын ајарузында.

Выборлорго белетенген өйдө јиит избирательдин клубы иштейт. Кудай јанын јандабайтан ууламјылу иш кажы ла кижиле аңылу өдүп туру. Бу јуукта агитаторлор бойларынын участокторында «Туйук јол» («Таежный тупик») деп адалган статьяны кычырып шүүштилелер.

Эмди, Ада-Төрөл учун Улу јууда совет албаты јентенинин 40-чи жылдыгына белетенер иш элбеерде, јууда турушкан, тылда иштеген улусты ончозын база катап тоого алган. Олордын

квартиралары аңылу танмалу, пионерлер ле үренчиктер жууда кенегендерге болужар иш тӧзӧлгӧн.

Ада-Тӧрӧл учун Улу жууда турушкан Илья Николаевич Шабуровко, Яков Никифорович Дедикке, эмеген ӧбӧгӧн Александра Денисовна ла Федор Николаевич Вурмга учурлай тематический вечерлер, оос журналдар ӧтти.

Жуунунг, партиянын ла иштинг ветераны Илларион Кузьмич Русин аңылу ајаруда. Бу кижинин ӧткӧн јӱрӱми ат-нерелӱ: Туулу Алтайдын партизандарынын И. Я. Третьяк командир болгон дивизиянын партизаны, кызыл черӱчи, бичик кычырар туранын заведующийи, жуунун алдында РКП(б)-нын райкомынын качызы, Ленинградтагы фронтто политрук. Жуунун кийиндеги јылдарда — Алтайда партийный иште. Јажы јааннап, пенсияга да чыгала, Илларион Кузьмич эл-јон ортодо јаан иш ӧткӱрген. Эмди оору-јобол тыңып, кӧс артай берерде, агитаторлор Нина Георгиевна Капустина, Тамара Игнатьевна Бочкарева И. К. Русиннин айлына барала, газеттер кычырып берип, ороондо ло гран ары јанында солундарды куучындап турулар.

Пенсионерлер агитаторлордын тӧс ајарузында: ологго газеттер кычырып, кычырган статьялардын учурын шӱӱшкелейт, ологго книгелер апаргылайт. Пенсионерлердин јадын-јӱрӱминде једикпес-тутактарды агитаторлор база ајару јок артырбай турулар. Темдектезе, кажы бир кижинин туразында печке јазайтан, кемге де одын, ӧлӧн тартып экелетен болзо, агитаторлор ол керегинде јурт Советтин председателине айдып јадылар. Пенсионерлердин сураганы эмезе комыдалы каруу јок артпай јат. Бу јурттан район эмезе область јаар комыдал барары јоголды.

Айыл ээзи ӱй улус, жуунун ла иштинг ветерандары, кӧп балалу билелер, жууда корогондордын билелери агитаторлорды јакшы билер.

Агитаторлор дезе эл-јонго тузалу иштен кыйыжып тургандарды, кайда да иштебей, балыр јӱрӱм јӱрӱп тургандарды, кудай јанын јандаган улусты, аракызактарды, кериш-согушчандарды билерлер. Олорло иштейтен эп-сӱме олордо башка-башка. Кӧп учуралдарда агитаторго олорло таңынан куучындажарга келижет. Ого агитатордын улусла јаражып, куучындажып билетени керектӱ.

Агитаторлор оромдорды јажарта јарандырар иштердин кӧрӱ-конкурстарын, спорт аайынча маргаандар ӧткӱрип, олордо бойлары туружып јадылар. Партиянын обкомынын бюрозы

1984 жылда Манжероктогы журт Советтин ле мебель эдер цехтин агитколлективтери улус журтаган јерлерде јартамал-политический иш өткүрип турганы керегинде отчетторын угала, агитаторлор элбек иш өткүрип турганын темдектеген.

Агитаторлор өскө сурактарла коштой билени тынгыдар, ада-энелер балдарды тазыктырып чыдадары учун каруулу болгонун бийиктедерине јаан ајару эдип турулар.

Быјыл күскиде — баштапкы сентябрьда билгирлердин күни јилбилү өтти. Анда јангы айылду болгон улус, баштапкы класс-тарда үренетен балдардын ада-энелери турушкан. Агитаторлор школдордын ижин јангырта төзөгөниле колбой, балдарды үредеринде, ишке тазыктырарында ада-энелердин задачаларын јартап айдып бердилер.

Маймада Мария Николаевна Карпованын агитквартиразын-да јаан учурлу иш өдүп јат. Аңылу квартирада агитация өткүрери — јангы табылган эп-сүме бололо, тузалузын көргүсти. Мария Николаевна — партиянын ла иштин ветераны. Моторлор ремонттор заводто иштеерде партбюронын качызына көп катап тудулган. Эмди пенсияда. Журтап јаткан јеринде ремзаводтын ишмекчилери журтайт. М. Н. Карпова эмди олордын ортодо јартамал-политический иш өткүретен кижии боло берди. Онын квартиразына күнүн ле түште де, түнде де улус келип, комыдалын, једикпес-тутагын айдып јадылар. Кезиги солун неме угарга, јарты јок керекти сурап угарга келгилейт. Мария Николаевна келген кажы ла кижиле куучындажып, сурагын јартап айдып берет. Онын учун Маймада М. Н. Карпованын туразын — «агитквартира» деп јолду адап алдылар.

М. Н. Карпованын агитквартиразында анчада ла выборлорго белетенген өйдө улус көп јуулат. Мария Николаевна јуулган улуска депутаттардын јүрүмин айдып берет. Эжикте олордын биографиязын кадап салган.

Бу микрорайоннын бастыра избирательдери выборлор өдөтөн участокторго келип, бойынын үндерин коммунисттердин ле партийный эместердин биригүзинин кандидаттары учун бергилейт.

Агитаторлор улус журтаган јерлерде иштеери Майма райондо там ла јаранып ла элбеп туру.

Л. М. САФРОНОВА,
КПСС-тин Маймадагы
райкомынын пропаганда
ла агитация бөлүгинин заведующийи

ИЙДЕ — БИРЛИК БОЛГОНЫНДА

Социализмнинг телекейде тоомјызы сүреен бийиктеген. Најылык ороондордын экономиказы жүзүн-башка кызалангдар бил-бес бололо, токтоду јок тыгып туру, экономикада, политикада, идеологияда, коруланар ла өскө дө керектерде өмөлөжөри кажы ла јыл сайын элбейт. Олор кижиликтин жүрүм-салымы учун каруулу бололо, амыр-энчү, албатыларга јеткер јок болоры учун тартыжып турулар. Онын учун бу улу јаан задачаларды бүдүрерге карындаштык госуларстволор бирлик болгоны анчада ла јаан учурлу. Бирликте — олордын ийде-күчи болгонын жүрүм көргүзет.

Јаңы јылды најылык ороондор өмөлөжөрин там элбедип ле теренжидип, бирлигин там тыгыдып уткыдылар. Олордын алдында јаңы јаан социально-экономический задачалар туруп јат.

Өткөн 1984 јылда најылык ороондор Польша орныгып баштаганынын, Румыния ла Болгария јайымдалганынын төртөн јылдыгын, немец ишмекчилердин ле крестьяндардын баштапкы социалистический госуларствозы төзөлгөнinin одус бежинчи јылдыгын, Монголиянын Албаты Республиказы төзөлгөнinin алтан јылдыгын темдектеп байрамдадылар.

Карындаштык партиялар бойлорынын очередной съездтерин өткүрерге белетенип турулар. Былтыргы јылдын учында Румыниянын компартиязынын XIII съезди өтти. 1984 јылда экономикада бой-бойына болужар Совет төзөлгөн күннен ала 35 јылдыкты темдектегениле колбой СЭВ-тин члендери ороондордын башчыларынын Москвада өткөн экономический јууны социализмнинг ороондоры өмөлөжөрин теренжидеринде анчада ла јаан учурлу болды.

Социализмнинг најылык ороондорынын колбуларынын төзөгөзин башкаруда турган марксистско-ленинский партиялар өмөлөшкөни тыгыдат. Олор марксизм-ленинизмнинг үредүзи, социалистический интернационализмнинг ээжилери аайынча бастыра керектерде өмөлөшкөни социально-экономический өзүмнинг ле телекейлик политиканын сурактарын јенүлү бүдүрер арга берип јат.

«Социализмнинг најылык госуударстволоры бирлик бололо, социальный ла экономический өзүмде өмөлөжип турган айал-гада јангы жүрүмди тözöйлө, корулап алар аргалу» деп, Болгария јайымдалганынын 40-чи јылдыгына учурлай нөкөр Тодор Живков айткан.

Бистинг ороондорыс өмөлөжөри там элбеп ле теренжип туру. Анда кажы ла орооннын национальный јилбилери ле социализмнинг најылык ороондорынын текши јилбилери ајаруга алылат.

Өмөлөжип турган јаан учурлу сурактар аайынча најылык ороондордо башкараачы коммунистический ле ишмекчи партиялар јөптөжип турганы экономиканы текши ууламјыла өткүрер арга берип јат.

* * *

Карындаштык партиялардын ла госуударстволордын бирлигин тынгыдарында өткөн јылдын учы јаар нөкөр К. У. Черненко нөк. Т. Живковло, нөк. Я. Кадарла, нөк. Ле Зуанла, нөк. Ф. Кастроло, нөк. Э. Хонеккерле, нөк. Ж. Батмунхла, нөк. В. Ярузельскийле, нөк. Н. Чаушескула, нөк. Г. Гусакла туштажып куучындашканы јаан учурлу болды. Ол туштажуларда бистинг колбуларысты келер өйдө там тынгыдарын, телекейлик политиканын јаан учурлу сурактарын ла олорло колбой өмөлөжип бүдүретен задачаларды шүүшкен.

Најылык ороондордо өскө дө карындаштык партиялардын башчылары өскө ороондордын ла партиялардын башчыларыла улай ла туштажып, куучындажып јадылар. Темдек эдип, Болгариянын компартиязын алалы. Онын башкараачы ишчилери 1984 јылда СССР-дин, Польшанын, Румыниянын, ЧССР-дин ле өскө дө карындаштык ороондордын башчы ишчилериле тушташкан. ГДР-дин башкараачылары — СССР-дин, Кубанын, Румыниянын, Польшанын башчыларыла туштажып куучындаштылар. Венгриянын башкараачылары — СССР-дин, ЧССР-дин, ПНР-дин, ГДР-дин башчыларыла тушташтылар.

Былтыр күскиде Фидель Кастро ло Жамбын Батмунх туштажарда Кубанын ла Монголиянын ортодо најылык болоры ла өмөлөжөри керегинде Договорго кол салылган. Ол Договордо эки ороон өмөлөжөрин там тынгыдары айдылган.

Андый туштажуларда бой-бойынын ортодо колбуларды тынгыдары ла телекейдин жүрүминде јаан учурлу сурактарды шүүжери најылык ороондордо јанжыга берди.

Былтыр ноябрь айда нөкөр В. Ярузельский Венгрияга барып жүрерде нөк. Я. Кадарла туштажып, эки орооннын ортодо кол-

буларда жаңы аргалар табарга кичеендилер. Венгрия ла Польша экономикада өмөлөжөри там ла элбеп туру. Саду бир миллиард салковойго жетти. Венгрия Польшага машиналар, химиянын продукциязын, албаты тузаланар товарлар, аш-курсак берип жат. Польша Венгрия жаар станоктор, заводтордын жазалдарын, таш-көмүр, кокс, сера аткарат. Будапешттеги жаңы туштажуда экономикада, политикада ла телекейлик иште өмөлөжөрүн тереңжидери керегинде жөптөштилер. ВНР ле Польша автомобильдер эдип чыгарарында ортоктожып, жаан једимдерге једип алдылар.

Будапешттеги туштажуда карындаштык эки ороон 1990 жылга јетире өмөлөжөри керегинде жөптөжү жүрүмде бүдүп турганын шүүшкен.

Партийно-башкару делегациялар айылдажып жүрери жаңжыга берди. Былтыргы жылда социализмнин најылык ороондорында коммунистический ле ишмекчи партиялардын Төс Комитеттеринин төзөмөл-партийный иштин сурактары аайынча, экономический, идеологический ле телекейлик сурактар аайынча качыларынын јуундары өткөн.

Социализмнин најылык ороондорында партийный организациялардын — республикалардын, крайлардын, областтардын парторганизацияларынан ала райондогы, жаан предприятиелердеги организацияларына јетире колбулар тынгыды. Государствонун органдары, эл-јоннын биригүлери өмөлөжөри жаан једимдү өдүп туру.

Карындаштык партиялар ченемел алыжарына жаан ајару эдип турулар. Социализмнин најылык ороондорында КПСС-тин ченемели элбеде таркадылат. Темдектезе, Кубадагы најыларыс КПСС-тин райкомдорынын ижиле танышкан согында Кубанын компартиязынын Төс Комитединин Политбюрозы партиянын муниципальный комитеттеринин ижин жаңырта төзөди. КПСС-тин јурт хозяйствоны, сахар эдер промышленностьы башкарып турган эп-сүмени Кубанын компартиязы база элбеде тузаланат.

Германиянын бирлик социалистический партиясында — СЕПГ-де парткомдор баштамы парторганизациялардын алдына улай ла отчеттор эдери, коммунисттердин үредүзин төзөөри, башкараачы ишчилер таскамал ла јартамал-политический иште туружары јанынан КПСС-тин ченемелин бойынын ижинде тузаланат.

Бистин најыларыс калганчы өйдө идеологический ле јартамал-политический ишти јарандырары јанынан КПСС-тин че-

немелин јилбиркеп, бойына алып турулар. Темдектезе, ишкү-чиле јаткандарды коммунистический сагыш-шүүлтелерлү эдип тазыктырары, бирлик политкүндер өткүрери, улус јуртаган јерлерде јартамал-политический ишти тözöörü јанынан КПСС-тин Москвадагы горкомынын ченемелин Чехословакиянын компартиязынын Прагадагы горкомы, Болгариянын компартиязынын Софиядагы горкомы тузаланып јадылар.

Болгариянын компартиязынын окружной комитеттеринде Совет Союзтын Коммунистический партиязынын партийный үредүзин, ишкүчиле јаткандардын экономический үредүзин тözögön ченемелдеги, политический үредүнин тураларынын ижинин ченемелин тузалангылайт.

Најыларыстын партийный организацияларынын ижинде калганчы öйдö табылган јангы эп-сүмени бис бойыста тузаланып јадыс. КПСС-тин делегациялары Болгарияда, Венгрияда, ГДР-де ле ЧССР-де бололо, албаты хозяйствонын кезик бөлүктерин, культурный строительствоны, тözöмөл-партийный ла идеогический ишти партийный организациялар канайда башкарып турганыла таныштылар. Общественный производствоны тынгыдарында, науканын ла техниканын јангы једимдерин иште тузаланырында, продукциянын чындыйын јарандыраырында, акча-јööжöни, материалдарды ла сырьены кымакайлаарында најыларыста ајарулу ченемел, јангы эп-сүме көп табылат.

КПСС-тин көп областной организациялары најылык ороондордо партийный ишти тözögöнине јаан ајару эдип турулар. Темдектезе, КПСС-тин Воронежский обкомы КПЧ-нин Түштүк Моравиядагы парторганизациязында партиянын членине кандидаттарла, јиит коммунисттерле иштеп турган ченемелле таныжала, бойынын ижинде тузаланат.

Партийный иште öмөлöжип, ченемел алыжып турганы кажы ла парторганизацияга бойынын задачаларын јенүлү бөдүрерине, једикпес-тутактарды түрген јоголторына јаан јöмөлтö.

* * *

Социализмнин најылык ороондорынын карындаштык партиялары, башкарулары ла албатылары öмөлöжип ичкери барып јаткан јолдо јангы јаан алтам — СЭВ-тин члендери ороондордын башчы ишчилеринин Москвадагы экономический јууны болды. «Ол јуунда бүгүнги күндеги телекейдин јүрүминин, социалистический ле коммунистический строительствонын јаан учурлу сурактарында социализмнин најылык ороондорынын партияларынын ла башкаруларынын шүүлтелери бирлик

болгоны, олардын амадулары түнгей бололо, бойларынын бир-лигин там тыгыдарга күүнзегени база катап көргүзилди» деп, КПСС-тин Төс Комитединин Генеральный качызы, СССР-дин Верховный Совединин Президиумынын Председатели нөкөр Константин Устинович Черненко темдектеген.

Жууннын жөптөрүн карындаштык партиялар бастыразы жараткан. Жуунда СЭВ-тин члендери ороондор мынан ары өмөлө-жип баратан жаңы ууламжылар темдектелген. Келер өйдө нау-каны ла техниканы түргөн өскүрерине аңылу аяру эдилер. Экономика жаан астамду болотон жолло өзүп барар.

Өмөлөжөрүн тыгыдатан төс арга — пландаар иште кожо туружары, албаты-хозяйственный пландарды колбоштырары, специализация эдери, ортоктожоры. Жуунда министерстволор, биригүлөр, тресттер, предприятиелер бой-бойларыла көнү кол-булу болоры, биригип иштейтен фирмалар төзөөри керектү деп айдылган.

СЭВ-тин бу жуукта Гаванада өткөн одус тогузынчы сессия-зында экономический жуунда жөптөшкөни жүрүмде бүдүп тур-ганын шүүшкен.

Эмди СЭВ-тин члендери ороондордо келер 15—20 жылда на-учно-технический өзөтөн комплексный программа тургузар иш өдүп жат. Албаты хозяйствонун эмдиги өйдөги жаан учурлу бө-лүктөринде: энергетикада, электроникада, робот-техникада өмө-лөжөтөн жаан жөптөжүлөрдө темдектелген иштерди жүрүмде бү-дүрүп баштаган. Темдектезе, Польшанын жеринин алдында бар байлык таш-көмүрди өмөлөжип казып алала, жаба тузаланары, Кубада кобальтты ла никельди кайылтарында, Чехословакия-да магнетиттер эдеринде, Монголияда, Вьетнамда ла Кубада өңдү металл кайылтарында, СССР-де Каспийский талайдын жанында нефтьти ле газты иштеп аларында, Ямургтын ла СССР-дин күнбадыш границазынын ортодо газопроводты өмө-лөжип өткүрер иш башталды.

Социализмнин карындаштык ороондоры өмөлөжөрүн онон ары элбедер ле теренжидер иш быжылгы жылда телекейдеги ке-ректер катуланган айалгада өткөн. Империализмнин, элден озо Американын империалисттеринин эн калжу ийделери жуу-јеп-селдерин көптөдип, каршулу керектер эдип, телекейде айалга-ны катуландырып ийдилер, ийде-күчке жөмөнөр политика өт-күрүп, өскө ороондордын ичбойындагы керектерине кирижип турулар. Олор социализмнин ороондорыла садуны аstatкылайт. Кубага, Польшага, СССР-ге, Болгарияга ла өскө дө социалисти-ческий государстволорло экономикада колбуларда жүзүн-башка

буудактар эткилейт. Олордын амадузы — социализмнин ороондорынын бирлигин бузуп јайрадары.

Је олордын андый амадулары бүүдер аргазы јок. Социализмнин ороондоры капиталисттерден камаан јокко, бойында бар аргаларды табып, болуп турган уур-күчтерди јоголтоло, јаан једимдерге једип алып турулар.

«Бистин амадаганыс, тургускан пландарыс быжу бүүдеринде аланзу јок. Ненин учун дезе бис бирлик биледе өмөлөжип, кожо иштеп, бой-бойыска иженип јадыс. Бирлик болоры ла өмөлөжип кожо иштежери — бистин арга-чыдалыс болуп јат» деп, нөкөр Войцех Ярузельский СЭВ-тин члендери госуларстволордын башчыларынын Москвада өткөн эконоический јуунында айткан.

Социализмнин ороондорынын карындаштык партияларында амыр-энчүни корулап ла тыгыдып аларынан јаан задача јок. Најылык ороондор ядерный јуу-чакты болдыртпазы учун, јуу-јепселдерди көптөдөрин токтодоло, онон астадары учун, ядерный јуу-јепселдерди јоголторы, космоско јуу-јепселдер чыгарбазы учун турумкай тартыжып јадылар. Бастыра бу сурактар аайынча бүүдүрер задачаларды декабрь айда Варшавадагы Договордын госуларстволорынын өскө ороондорло керектеринин министрлери Берлинде, бу ороондордын коруланарынын министрлери Будапештте туштажала шүүштилер.

Варшавадагы Договордо турушкан госуларстволор јуулажар ийделе артыктаарга амадабай јадылар, је бойын акалатпас деп база катап угустылар. Оныла колбой најылык ороондор телекейлик политикада куучындажып јөптөжөри, коруланар ийдени ле бирликти тыгыдары јаан учурлу деп айттылар.

Социалистический госуларстволордын коруланар арга-чыдалын тыгыдарында олор өмөлөжөри там ла элбеп туру.

Карындаштык коммунистический ле ишмекчи партияларла бойынын колбулары там тыгып турганына КПСС јаан учур берип јат. Шак ла мында пролетарский, социалистический интернационализмнин Ленин тургускан ээжилери јүрүмде бүүдүп турганы көрүнет.

Карындаштык ороондор бой-бойынын болужына јөмөнип, ичбойындагы ла тышјанындагы политиканы эрчимдүү өткүргилейт, экономикада, культурада, өскө дө керектерде өмөлөжип турулар. Олор бойынын бирлигин там ла тыгыдып турганы албатылардын јүрүм-салымына, јер үстинде амыр-энчүни корулап аларына анчада ла јаан учурлу.

Н. ТОДОШЕВ

ОПОРТУНИСТТЕРДИН КУЖУРЕНИЖИ

Жүрүмде бүткөн социализм бүгүнгү күндө телекейдин жүрүмине тын камаанын жетирет. Эл-жоннын жүрүмунинг кажы ла бөлүгинде онын жегүзи империализмнин идейный ла политический ийдезин уйададып, марксизм-ленинизмнин үредүзи эл-беде таркаарына жөмөлтө эдет.

Мындый айалгада жүзүн-жүкпүр оппортунисттер империализмди корулап, жүрүмде бүткөн социализмнин салтары капитал бийлеген ороондордын ишкүчиле жаткандарына таркап турганын астадарга марксизм-ленинизмнин научный социализм керегинде үредүзин жамандап, жабарлап, өнөтийин булгаарга амадагылайт. Анайда озор бистинг ороон бойынын история-зында жаан учурлу күндерди темдектеерге белетенип турган өйдө эдип жадылар. Эмди, бистинг албаты Ада-Төрөл учун Улу жууда жеггенинин 40-чи жылдыгына барып жаткан өйдө, оппортунисттер база ла социализмди ле коммунизмди, онын научный үредүзин — марксизм-ленинизмди жабарлап баштадылар.

Владимир Ильич Ленин Улу Октябрьский социалистический революциянын ла телекейде революционный тартыжунын ченемелин теренжиде шүүп көрөлө, бистинг революциянын једимдери жагыс ла орооннын бойынын жүрүминде эмес, бастыра телекейде жаан учурлу деп, научный түп шүүлте эткен. Ол шүүлтеле телекейдин ишмекчи классы бойынын революционный тартыжузында башкарынганы оппортунисттерди сүреен ачындырат.

Баштап озор бойынын өзүминде өскө ороондордон тын сондогон Россиянын ченемелин күнбадышта тын өзүмдү капитализмнин айалгазында тузаланар арга јок деп жарладылар. Буржуазиянын реформисттери ленинизмди жагыс ла ишмекчи классы уйан, көп нургуны крестьяндарлу ороондорго јараар үредү деп айдып турдылар. Бу шүүлте «еврокоммунизмнин» теоретический төзөгөзи болуп јат.

Мында кандый амаду бар? Оппортунисттер элден озо Лениннин үредүзин јастыра јартаарга, азыйдагы ла аайынча жагыс јокту Россияга јарамыкту деп айдарга амадап жадылар. Анайда социал реформизм уйалаган тын өзүмдү капиталисти-

ческий госу­дар­ст­во­ло­р­до­гы клас­со­вый тар­ты­жу­га ле­ни­низм жа­ра­бас бол­го­нын көр­гү­зер­ге күү­рен­гилейт.

Оп­пор­ту­нисттердин шү­үл­те­ле­ри жа­сты­ра, Ле­нин­нин ү­ре­дү­зи чын бол­го­нын жү­рүм көр­гү­сти. Тем­дек э­дип ГДР-ди, Мон­го­лия­ны, Вьет­нам­ды, Куба­ны, Чехословакияны ал­за — о­лор про­мыш­лен­ность­тын өзү­ми, улузынын тоозы жа­ны­нан өр­өлү­тө­мөндү ороондор болгон до болзо, социализмди тен бү­дү­рип, өмө­лө­жип, бой-бойына болужып, жаан же­дим­дер­ге же­дип алып тур­ган­дары Ле­нин­нин ү­ре­дү­зи чын бол­го­нын ке­ре­лейт.

Башка-башка ороондор социализмди төзөп бү­дү­рер жолго турганын шин­де­ген­де, он­чо­зын­да текши ле түн­гей ке­ре­ктер бар. Ол тоодо: кан­дый бир чо­кым ке­бер­лү со­ци­алистический ре­во­лю­ция; ки­жи­нин кү­чин жи­ичи­лер­дин буржуазия башкару­да турган госу­дар­ст­во­ны ла онын органдарын жо­гол­то­ры; про­из­вод­ст­во­нын сред­ст­во­ло­ры ал­ба­ты­нын текши ту­за­ла­нар жөө­жө­зи э­де­ле, го­род­то ло де­рем­не­де улус иште жаңы нө­көр­лик колбуларлу болорын, эл-жон­нын элбек калыгы культуранын же­дим­дерин ту­за­ла­на­рын же­т­кил­де­ери.

Төзөлип бүткен социализмде жаң иш­ме­кчи клас­ска баш­тат­кан иш­кү­чиле жаткандардын колында, об­щес­т­во­нын өзү­мин мар­ксистско-ле­нин­ский партия башкарат, про­из­вод­ст­во­нын сред­ст­во­ло­ры эл-жон­нын текши жөө­жө­зи бол­го­ны ажыра ал­ба­ты­нын хоз­яй­ст­во­зын иш­кү­чиле жаткандардын жа­дын-жү­рү­мин жа­ран­ды­рар жылбилерге план аайынча өскү­рип жат; ал­ба­ты­ка­лык науч­ный коммунизмнин идеологиязы аайынча, со­ци­ализмнин на­жы­лык ороондорынын ал­ба­ты­ла­ры­ла, бастыра те­ле­кей­дин иш­кү­чиле жаткандарыла на­жы­лык бо­ло­ры­на та­зык­ты­ры­лат; тыш­жа­нындагы политика про­ле­тар­ский, со­ци­алистический интернационализмнин, анайда ок башка-башка со­ци­аль­ный системалу госу­дар­ст­во­лор амыр-энчү коштой турар ээ­жи­лер­ле төзөлгөн. Оны база социализмнин ороондорынын чене­ме­ли көр­гү­зип туру.

Одус жыл мынан кайра озочыл да, орто до, тын сондогон до ороондор социализмди төзөп баштайла, бүгү­н­ги күн­де же­дип алган же­дим­де­ри со­ци­алистический ре­во­лю­ция ла со­ци­ализмди төзөп бү­дү­рер жолдор керегинде В. И. Ле­нин­нин ой­гор шү­үл­те­ле­ри науч­ный коммунизм керегинде ү­ре­дү­ни байгыскан.

Марксизм-ленинизмнин ү­ре­дү­зинин төс учурлу түп шү­үл­те­ле­ри чын бол­го­ны жаңыс ла жа­кшы же­дим­дер­ден эмес, же анай­да ок жа­сты­ра­лар­дан көрүнөт. Социализмнин төс ээ­жи­ле­ринин кажы бирүз­ин бү­дү­р­бө­зе эмезе а­жа­руга ал­ба­за, ол сү­ре­ен жаан кар­шу­зын же­ти­рер. Не­нин учун дезе им­пе­ри­алисттер, о­лор

ды јамандап, марксизм-ленинизмди јабарлап, кажы бир социалистический государствонун ичбойындагы ла тышјанындагы политиказында боло берген једикпес-тутакты ла јастырганын бойларынын быјар амадуларына тузаланып јадылар. Оны база социализмнин ороондорынын өткөн јолы керелейт.

Јербойындагы ајаруга албай, совет ченемелди тузаланарга ченешкенинен улам 1968 јылда Чехословакияда ла 1980 — 1982 јылдарда Польшада кызаланду айалга боло берген деп, эмдиги өйдөги ревизионисттер орды јок төгүн шүүлте таркадарга күүренип турулар. Андый шүүлтелер төгүн болгонын жүрүм көргүсти. Польшада јурт хозјайстводо керектер, церквенинг ле государствонунг ортодо колбулар «совет жүрүмде» јок деп, ПНР-дин башкараачылары јангыс катап темдектеген эмес. Анайда ок государстводо башкаруны төзөгөнинде, промышленностьты башкарып турганында, орооннын жүрүминде, культуранын өзүминде, јашөскүримди үредип тазыктыларында ла өскө дө јаан учурлу керектерде башкалар көп табылар. Је Польшанын национальный јилбилерин ајаруга албаганынан улам кызаланг болды деп айдып турганы чек јастыра болгонын бу ороондо калганчы үч јылдарда болгон керектер јартады.

Бүгүн бар социалистический госуларстволордын кажызында ла социализмди төзөп бүдүрип турган иш, эп-аргалар өскө орооннын ченемелине түп-түнгөй эткени јастыра болорын телекейлик социализмнин жүрүминен көрүнөт.

Кажы ла ороондо социалистический революция өдөри, социализмди төзөп бүдүрген иш ол ороондогы классовый ийделер кандый болгонынан, национальный жүрүминен, ишмекчи класс-тын ла демократический ийделердинг кеминен, ишмекчи класс-ты партия билгир башкарып турганынан, албаты-калыктын ак-чек сагыш-шүүлтезинен, тышјанындагы айалгадан камаанду.

Социализмнин үредүзининг тоомјызы бастыра телекейдин ишкүчиле јаткандарынын алдына там ла өзүп, бийиктеп туру. Оны ишкүчиле јаткан калыкты бойын ээчиде апарарга, албаты-калыкка јөмөнөргө, избирательдердинг көп јанын бойына тартып аларга күүнзеген кажы ла политический партия ајаруга алар учурлу. Онынг учун бүгүн жүзүн-башка политический ууламјылу партиялар эмди «социализмди» тузаланып, «социализмнин чындык јолдорын» темдектеп, јазап турус дежет.

Оппортунисттер анайда «социализмнин национальный бүдүмдерининг» ээжилерин тургустылар. Андый ээжилерден буржуазиянын идеологторы, коммунистический движениден мой-

ноп барган Гароди, Фишер, Ших, Колаковский ле өскө дө оппортунисттер сап тудунгылайт. Олор ончозы жүрүмде төзөлип бүткен социализмге удурлаштыра социализмнин бойлоры тапкан «бүдүмдерин» тургускылайт.

Оппортунисттер жүрүмде төзөлип бүткен социализмди чып ла чын социализм деп айтпай турулар. Ненин учун? Ненин учун дезе СССР-де ле социализмнин ороондорында, олордын айдыжыла, экономический ле политический демократия жок, анайдарда, бу ороондор бойын «социалистический» деп айдар аргазы жок дежет.

Андый орды жок шүүлтелерге карууны жүрүм бойы берет. Экономиканы партия ла государство науканын једимдерине јөмөнип, план аайынча башкарганы, демократический централизмнин ээжилерин бүдүргени, социалистический производствоны башкараарына ишкүчиле јаткандардын элбек калыгын тартып алганы ажыра башкарып туру.

Бистин идеологический өштүлери анчада ла социалистический обществодо Коммунистический партия башкараачы болгоны ачындырат, оны олор «демократияга јарабай туру» дежет. Бу сурак — бүгүн марксист-ленинецтердин ле жүзүн-јүкпүр реформисттердин ортодо блаажып турган төс керек боло берди. Онызы јарт. Марксизм-ленинизмнин үредүзиле башкарынган партиялар албаты-калыктын миллиондор тоолу улузга бириктирип, чындык демократияны бүдүрип, бастыра обществонын јилбилерин јеткилдегилейт.

Компартиялар марксизм-ленинизмнин үредүзи аайынча ишмекчи класстын ла бастыра ишкүчиле јаткандардын күүн-табыла социализм ле коммунизм учун тартыжып турган ийделер. Тын өзүмдү социализмнин айалгаларында онын учуры там бийиктеер. Онын учун буржуазиянын идеологторы элден озо компартияларды јабарлагылап турулар. Ревизионисттер коммунисттердин ленинский үредүзин, онын төзөгөзин — демократический централизмди јайрадарга күүјүренгилейт, партияны обществонын башкараачы ийдези болгонынан кандый бир культурно-јартамал иш өткүретен биригү эдерге амадагылайт.

Шак онын учун оппортунисттер социалистический демократиянын өзүми партиянын башкараачы учурын јоголтор, марксизм-ленинизмди ого өштү ле јарабай турган үредүлерле јараштырар деп айдып турулар.

Андый «шүүлтелер» неге экелерин жүрүм көргүсти. Темдектезе, Польшада социализмнин өштүлери демократияны

јарандырарга турус деп баштайла, албатынын башкарузын ан-
тарарына, социализмди јоголторына кычыра бергендер.

* * *

Бүгүңги күнде совет обществодо класстардын ла социаль-
ный группалардын ортодо башкалузы бар. Олор обществодо го-
сударствонын (текши албатынын) ла колхозно-кооперативный
јөөжө бар болгоныла, сагышла бүдүрер ле колдын күчиле эдер
иш, индустриальный ла јуртхозяйственный производство, ква-
лификациялу ла квалификациязы јок иштер бар бололо, бойы-
на түңгей эмес болгоныла колбулу. Онон улам иштеп алып тур-
ган акча-јал, кирелте, культуранын ла јадын-јүрүмнин кеми
өрөлү-төмөндү.

Тын өзүмдү социалистический обществодо ишмекчи класс-
тын социалистический јилбилери ле коммунистический амаду-
лары јүрүмде бүдүп барганы ажыра бастыра класстар ла со-
циальный группалар табынча јууктажып барар. Ишмекчи
класс обществонын төс производительный ийдези болгон до, бо-
луп артар да. 1983 јылда КПСС-тин бастыра члендеринин
44,1 проценти ишмекчилер болгон. Социалистический ле со-
циал-демократический партияларда ишмекчилердин тоозы онон
ас. Темдектезе, Германиянын социал-демократический партия-
сында ишмекчилердин тоозы 22 процент. Андый ок айалга
Франциянын социалисттеринин партиясында.

«Ару демократия учун тартыжып јадыс» деп оппортунизм-
нин идеологторы кыйгырыжып турганы империализмнин, бур-
жуазиянын јилбилерин корулап аларга болуп, марксизм-лени-
низмнин үредүзине, компартияга удурлаштыра тартышканы
болуп јат. Производствонын стредстволоры буржуазиянын ко-
лында болгон, кижии кижинин күчин јиири јоголбогон айалга-
да «ару демократия» элден озо буржуазияга керектү демокра-
тия болуп јат.

Буржуазиянын демократиязына көрө, социалистический
демократия ишкүчиле јаткан калыкты јанда тургусты, улуска
элбек праволор ло јайымдар берди, производствонын стредство-
лорын текши албатынын јөөжөзи этти.

Социализмнин ороондорынын ишкүчиле јаткандары бойы-
нын једимдерин сергелен корулап јадылар.

Н. С. МОДОРОВ,
исторический наукалардын кандидады

США-да ВЫБОРЛОР ÖTKÖN КИЙНИНДЕ...

1984 жылда 6 ноябрьда США-да президентти ле вице-президентти туткан выборлор öтти. Ол ло күн ончо тал-табыш токтоп калды, ын-шын. Кандидаттар бой-бойын жамандажары, президенттин ижин кем жакшы бүдүрери керегинде угузулар угулбай барды.

Выборлордо Рейганнын кандидатуразы учун выборлордо турушкан избирательдердин 59 проценти үн берген, списоктордо бичилген бастыра избирательдердин жүк ле 52 проценти үн береринде турушкан, Мондейл учун — 41 процент үн берилген.

Ол ок күн президентти ле вице-президентти тудар выборлорло коштой сенаттын члендеринин үчинчи үлүзин, чыгартулу улустын палатазын бастыразын жагыдан туткан.

Сенатта ийделер ол бойы артты, республиканецтердин партиязы бир эмеш артыктады. Чыгартулу улустын палатазында көп нургуны демократтар боло берди.

Ол күннен ала республиканецтердин партиязынын башкартузы ла президент Рейган оморды база катап тутканы администрация төрт жыл тышжанында ла ичбойында өткүрген политиканы орооннын бастыра албатызы жарадып ла жөмөп турганын кереледи деп жарлап баштадылар. Администрация баштаган ишти учына жетирерге албаты-калыктан «мандат алдыс» деп республиканецтердин башчылары угускылайт.

Рейган ла Буш бу выборлордо женип чыккан жаан учурлу шылтактардын бирүзи — республиканецтер выборлорго белетенген баштапкы ла күннен демократтарга удурлаштыра бирлик фронтло тартышканы болуп жат деп, өскө ороондордын корреспонденттерди темдектеп турулар. Демократтарда дезе, баштамы выборлордон ала июль айда Сан-Франциско городто өткөн съездке жетире партиядан президенттин кандидады болуп көстөлөри учун жагыс ла Мондейл эмес, же анайда ок сенатор Харт (Колорадо штаттан), негр албатынын общественный ишчизи Джексон ло өскө дө улус тартышкан.

Демократтардын партиязынын бойында президенттин кандидады болорго көп улус өлөргө жетире тартышканын республиканецтер көрүп, маказырап турдылар. Ол ок Харт ла Джексон айдып турган куучындарында Мондейлди «орооннын ал-

дында турган задачаларды бүдүрер чыдалы жок, уйан башчы» деп жамандагандар.

Ол ок өйдө Рейган азыйда артист болуп жүрерде телевидение ажыра улуска жараш көрүнөргө үренип алган кижин бойынын выбор алдындагы ижин теңис ортодо көрүнө-көрүнбес Гренада ортолыкты жуулап алганына, США-нын спортчылары Лос-Анжелестеги жайгы Олимпиадада жеңүлөр алганына Американын албаты-калыгын көөрөткөни ажыра өткүргөн. Ого үзеери калганчы жылда капитал бийлеген телекейде экономический кызалан жоголып баштаган өй жеделе, США-нын экономиказы бир эмеш өңдөйө бергенин Вашингтон база Рейганнын политиказынын жеңүзи деп жарлаган. Рейганды онын колтыкчылары телекейлик сурактарда жана баспас, кату президент деп жарлайла, орто американецтерди бойына тартып алгандар.

Военно-промышленный комплекстин ээлери Рейган ла Буштын избирательный кампаниясын өткүреринде миллиондор доллар акча бергенин алза, озор ненин учун жеңү алганы жарт болор. Выборлордо жуу-жепселдер көптөдөрине жылбиркеген монополиялардын ээлери жеңү алган.

Американын албаты калыгы Вашингтондогы администрация жууга белетенер политика өткүрип турганы кандый жаан жеткерлүзин ондой бергенинен жалтанып, Рейган ла онын бо-лушчылары калганчы өйдөги куучындарында «амыр-энчүге жүүнзеп турус», «жуу-жепселдерди астадарга амадап жадыс» деп айдып баштаганы выборлордо жеңүгө бойынын жөмөлтөзин этти.

Выборлорго белетенген өйдө демократтар («эштектин партиязы») Ак туранын тышжанында өткүрип турган каршулу политиказын, Төс Америкада жаан жеткерлү ижин критикалаган да болзо, выборлорго учурлаган программазынын төс ууламжызына эмдиги өйдөги жаан учурлу задачаны — ядерный жуучактын жеткерин жоголтор задачаны тургуспаган. Ого үзеери республиканецтердин партиязына выборлор өткүрер ишке көп акчаны жуу-жепселдер эдип турган монополиялары бергенине үзеери Америкадагы миллионер-сионисттер берерде, озордын акча-жөөжө жанынан аргалары демократтардан чик жок тын болуп калган.

Анайдарда, Рейганнын ла онын партиязынын политиказына жөпсинбей турган ончо улусты бойына тартып алгадый чокым жарт программа демократтардын партиязында жок болгон.

Рейган ла онын администрациязы башкаруда база төрт жыл отуарга избирательдерди мекелеп, көп жакшы керектер эдер болуп сөзин берген.

Президент Рейган выборлор алдында калганчы куучында-рында «мен база төрт жылга башкаруда артсам, бойымнын ижимде амыр-энчүни жеткилдеерине ле жуу-јепселдерди астада-рына јаан ајару эдерим» деп айдып турды. Анайда айдып тур-ганы чын болгонын көргүзерге амадап, жуу-јепселдерди көптө-дөрин токтодоры јанынан СССР-дин ле США-нын ортодо куу-чындажарын ичкери көндүктирер аргаларлу аңылу посол көс-төлөр деди. Рейган жуу-јепселдер көптөп турганына јөпсинбей, анайда эдерге келишти деп, президенттин болушчылары јарлап баштадылар.

Керекти чынынча алза, шак ла Рейган ла онын администра-циязы жуу-јепселдерди там ла көптөдип, бойынын ядерный ок-торлу јангы ракеталарын — «Першингтерди» ле канатту раке-таларды Күнбадыш Европада тургузып баштайла, Европада ядерный жуу-јепселдерди астадары јанынан СССР-дин ле США-нын делегациялары Женевада куучындажып турганын үскен. Оны бастыра телекей билер.

США-нын бүгүнгги администрациязы ядерный жуу-јепселдер-ди көптөдөрин токтодоры ла астадары јанынан јангыс ла јангы јөптөжүлер эдерге буудак эдип турган эмес, азыйда кол салыл-ган јөптөжүлерди ле договорлорды јоголтор амадулу.

Президент жуу-јепселдерди көптөдөрине ууланган кажы ла программаны бүткүлинче јарадып, оны бүдүрерине керектү ак-чаны кысканбай берип туру. Администрацияда жуу-јепселдерге колбулу бийик јамылу ишке өнөтийин јөптөжү эдер күүни јок улусты көстөп тургузар. Темдектезе, США-нын администрация-зында жуу-јепселдерге шинжү эдетен ле астадатан агенство-нын директоры Эдельман «Совет Союзла куучындажып јөптө-жөр дегени — куру кей сөстөр, бис Американын эл-јонын ме-келеерге ле Вашингтон јууга белетенип турганын јажырарга СССР-ле куучындажарга јадыс» деди.

Онын да учун Рейганнын администрациязы башкаруда отур-ган төрт жылдын туркунына жуу-јепселдерди көптөдөрин токто-доры керегинде бир де јөптөжүге қол салбады. СССР-ле јөптө-жү эдерине США качан да күүнзебеген. «Совет Союзла јөптө-жү јок болгонында коомой неме јок» деп, ол ок Эдельман айткан.

Д. А. СОРТЫЯКОВ,
КПСС-тин обкомынын лекторы

БАЖАЛЫКТАР

Выборлорго уткый	3
1985 жылга социалистический молјулар алары јанынан кезик шўўлтелер	6
Агитаторлордын ижин башкарары	8
Уредўге белетенери	10
Улус јуртаган јерлерде иштеери	13
Ийде — бирлик болгонында	17
Оппортунисттердин кўјүренижи	23
США-да выборлор өткөн кийнинде	28

СОДЕРЖАНИЕ

Навстречу выборам	3
Рекомендации по принятию социалистических обязательств на 1985 год	6
Из опыта работы партийной организации по подбору, учебе, специализации, информированию и инструктированию агитаторов	8
Вы готовитесь к занятию	10
О работе по месту жительства населения	13
Сила в единстве	17
Тщетные потуги оппортунистов	23
США после выборов	28

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано в печать. 31. 01. 1985 г. АН 12561. Формат 60x84 1/16. Усл. п. л. 1,96. Уч-изд. л. 1,7. Тираж 460. Заказ 528. Цена 4 коп.

Горно-Алтайское отделение Алтайского книжного издательства, 659 700 г. Горно-Алтайск, ул. Горно-Алтайская, 36. Горно-Алтайская типография, пр. Коммунистический, 27.

4 акча